

Nr 45.

Av herr **Almer**, *angående statsbidrag till avlöande av folk- och småskollärare vid vissa kustsanatorier m. m.*

Flertalet av de å kustsanatorierna intagna barn äro i skolåldern. Då de åkommer, för vilka de söka bot å de nämnda anstalterna, i regel äro av natur att ej befria barnen från skolplikten, komma föräldrarna ofta i en brydsam belägenhet mellan å ena sidan barnets behov av anstaltsvård och å andra sidan skyldigheten att låta barnen inhämta folkskolans minimikurs. För att i någon mån lösa denna konflikt har undervisning i en eller annan form införts å kustsanatorierna för de barn, som utan skada för behandlingen i övrigt kunna tillgodogöra sig en sådan. Vid ett av dessa har undervisningen ordnats så, att barnen indelats i 3:ne grupper, av vilka de 2:ne motsvara folkskolan och en småskolan. Varje grupp har 2:ne lästimmor pr dag. Den anställda lärarinnan har alltså 6 lektionstimmar dagligen. (Se bil. A.) Inom dessa grupper är helt naturligt omsättningen stark, då ingen hänsyn kan tagas till undervisningen vid bestämmandet av tiden för in- och utskrivning av patienterna å sanatoriet, utan detta bestämmes helt och hållet med hänsyn till barnets behov eller icke behov av sjukvård. Härigenom uppstå förvisso svårigheter vid undervisningen, som det blir lärarinnans sak att i möjligaste mån söka övervinna. Ett barn börjar då, ett annat då, olika långt komna barn måste sammanföras i samma grupp, svårighet att få reda på genomgångna kurser, allt är ägnat att försvåra undervisningen och öka arbetet. Då ifrågasvarande barn äro så gott som uteslutande barn från folk- och småskolor, synes lämpligast att anställa lärarinna som avlagt folk- eller småskolelärarexamen. För tillfället är anställd* en examinerad småskolelärarinna, detta närmast av ekonomiska skäl.

Det torde framgå av vad som anförts att en dylik lärarinna fyller en uppgift fullt motsvarande den vid våra små- eller folkskolor.

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 3 saml. 22 häft. (Nr 45—47).

Likaså torde det ej kunna bestridas, att det är ett allmänt intresse, att de sjuka barnens kunskapsnivå hålles uppe eller höjes under den tid de vårdas för sjukdom, så att de kunna följa med undervisningen utan större svårighet, då de efter att ha blivit återställda till hälsan komma tillbaka till sin skola. En lärarinneplats sådan som denna är ej eftersökt. För en samvetsgrann lärarinna blir arbetet på grund av vad som ovan antytts helt visst ansträngande, och platsen ger ej meriter, som väga vid sökande av annan plats. Hon får ej räkna tjänsteår. Det är så att säga bortkastad tid för henne.

På grund av det säregna arbetet vore det önskvärt att kunna anställa alldeles särskilt kvalificerade folkskolelärarinnor, men för att detta skulle kunna bli möjligt kräves att platsen är väl avlönad. Då undervisningen emellertid är något sanatoriets egentliga uppgift ovidkommande, är det naturligt, att styrelsen ej gärna kan avse någon större lön åt lärarinnan.

Goda skäl synes därför tala för att sanatorium, som har anställd lärare eller lärarinna erhöle statsbidrag som lönetillskott lika med vanliga skoldistrikt, ävensom att vederbörande lärare eller lärarinna finge räkna tjänsteår.

På grund av vad sålunda anförts, får jag hemställa,

att riksdagen måtte medgiva att av Kungl. Medicinalstyrelsen som tuberkulossjukvårdsanstalt godkänt kustsanatorium, som för där intagna barns undervisning anställer examinerad folk- eller småskolelärare med minst samma avlöning som för sådana lärare är i förordning bestämt, må av statsmedel erhålla samma lönetillskott till anställd lärares avlöning, som är för skoldistrikt stadgat, ävensom att sålunda anställd lärare må vid tillträde av tjänst å kustsanatorium samt vid övergång från densamma till tjänst vid folk- eller småskolor med avseende å lönetur och tjänsteårsberäkning likställas med lärare som tjänstgjort vid folk- eller småskola.

Stockholm de 25 januari 1916.

J. S. Almer.

Bilaga A.

Förteckning över antalet barn samt undervisningstiden i skolan å Kustsanatoriet Apelviken under terminerna 1914, 1915 och början av 1916 samt sommaren 1915.

1914.

Vårterminen: i medeltal 70 barn undervisades 6 veckor, 36 timmar i veckan.

Höstterminen: » » 80 » » 10 » » » » »

Högsta barnantalet under 1914: 87.

Sammanlagda undervisningstiden: 16 veckor = 576 timmar.

1915.

Vårterminen: i medeltal 85 barn undervisades 10 veckor, 36 timmar i veckan

Höstterminen: » » 85 » » 15 » » » » »

Sommaren: » » 15 » » 10 » 18 » » »

Högsta barnantalet under 1915: 103.

Sammanlagda undervisningstiden: 35 veckor = 1,080 timmar.

1916.

Vårterminens början: 53 barn undervisas 36 timmar i veckan.

Undertecknad har tjänstgjort som lärarinna å Kustsanatoriet Apelviken från den 1 maj 1914.

Nelly Nilsson.
ex. småskolelärarinna.
